

یان وان آیک (نقاش فلاندري، حدود ۱۳۹۰ - ۱۴۴۱ میلادی)

بنیانگذار مکتب فلاندري و یکی از نخستین استادان فن نقاشی رنگ روغنی به شمار می آید.

تخته نگاره معروف ستایش بره‌ی مقدس را به اتفاق برادرش - هوبرت وان آیک - برای کلیسای شهر گنت ساخت (۱۴۳۲). این نقاشی رنگ و روغنی یکی از آثار برجسته در تاریخ هنر اروپا محسوب می شود. محتملاً کتاب ایام تورین نیز (که در ۱۹۰۳ از میان رفت) توسط این دو برادر مصور شده است.

یان وان آیک در دربار دوک باواریا نقاشیهای مینیاتور می کشید (۱۴۲۲-۱۴۲۵). سپس به خدمت دوک بورگونی - فیلیپ نیکو - درآمد. سرنقاش دربار شد و به عنوان سفیر دوک به اسپانیا (۱۴۲۶) و پرتغال (۱۴۲۸) رفت. سپس در شهر بروگه اقامت گزید (۱۴۳۰). از آن به بعد ثروت و اعتبار او در مقام نقاش دربار و دولتمرد فزونی یافت.

او در چهره نگاری استاد بود. با دقت در جزئیات سیمای آدم ها نه فقط شباهت ظاهری، بلکه ویژگی شخصیت آن ها را آشکار می ساخت. اگرچه از پرسپکتیو خطی اطلاعی نداشت، مسائل ژرف نمایی را به طریق خاص و با استفاده مناسب از رنگ روغنی حل می کرد. دستیابی به صراحت بیان و واقع نمایی او برای معاصران و پیروانش دشوار بود. با این حال، بسیاری از نقاشان بعدی تحت تاثیر آثارش قرار گرفتند. محتملاً شاگردش - پتروس کریستون - دانش فنی او در رنگ روغنی را به آنتونلو دا مسینا انتقال داد.

از جمله دیگر آثارش:

مردی با دستار سرخ (۱۴۳۳)

جوانی آرنلفینی و همسرش (۱۴۳۴)

مریم عذرا و مسیح کودک با قدیسان و یک راهب

نکات کنکوری از متن فوق:

- بنیانگذار مکتب فلاندري.
- ايک يکي از نخستين استادان فن نقاشي رنگ روغني به شمار مي آيد.
- تخته نگاره معروف «ستايش بره ي مقدس» که يکي از آثار برجسته تاريخ هنر اروپاست را به همراه برادرش هوبرت وان ايک کشيد.
- علاوه بر نقاش دربار، سفير و دولتمردی را هم در کارنامه کاری زندگي خود دارد.
- اگرچه از پرسپکتيو خطی اطلاعی نداشت، مسائل ژرف نمایی را به طريق خاص و با استفاده مناسب از رنگ روغني حل می کرد.
- شاگردش پتروس کریستون، دانش فنی او در رنگ روغني را به آنتونلو دا مسينا انتقال داد.

گردآوری و تنظيم: حميد عباسی

Hamid.abbasi225@gmail.com